

Pressemeddelelse den 24. august 2011

Stigende forekomst af MRSA-bakterier

Flere danskere blev syge af infektioner forårsaget af de resistente MRSA-bakterier i 2010, og antallet er det højeste i 25 år. Stigningen ses både hos danskere, der bliver smittet herhjemme og i udlandet, mens antallet af tilfælde i forbindelse med hospitalsindlæggelser fortsat er lavt. Det viser DANMAP-rapporten for 2010.

MRSA-bakterier er resistente over for antibiotika, der er vigtige for behandling af livstruende infektioner hos mennesker. Sammenlignet med udlandet har Danmark stadigvæk en lav forekomst af infektioner forårsaget af MRSA-bakterier.

MRSA-handlingsplan virker

Antallet af nye tilfælde af personer med MRSA steg med 25% fra 2009 til 2010. I 2010 var der 1.097 nye tilfælde af MRSA, hvilket er det højeste i mere end 25 år. Stigningen omfatter både tilfælde, hvor patienterne er blevet smittet i udlandet (245 i 2010, 156 i 2009) og i Danmark (852 i 2010, 661 i 2009).

Stigningen ses specielt blandt MRSA-tilfælde udenfor sygehusene, mens antallet af tilfælde smittet på sygehuse fortsat er lavt. Mange af de nye tilfælde ses i forbindelse med udlandsrejser eller ved familiebesøg fra udlandet. Det fortsat stigende antibiotikaforbrug i Danmark er formentlig også medvirkende til udviklingen.

"Antallet af hospitalserhvervede tilfælde er fortsat lavt og på samme niveau som i 2009, så på trods af stigningen, må MRSA-handlingsplanen fra 2006 om forebyggelse af spredning af MRSA fortsat betegnes som en succes", siger overlæge Robert Skov fra Statens Serum Institut.

Stigning i MRSA af svinetypen

I 2010 blev forekomsten af MRSA undersøgt i cirka 100 svinebesætninger, 200 kyllinger og 200 kvæg på slagterierne. Der blev ikke fundet MRSA i hverken kyllinger eller kvæg, mens der blev fundet MRSA i 16% af svinebesætningerne - alle af den såkaldte CC398 type, svinetypen, der kan smitte fra svin til mennesker.

Antallet af mennesker smittet med MRSA af svinetypen CC398 steg fra 40 i 2009 til 109 i 2010. MRSA-CC398 udgjorde 10% af alle nye MRSA tilfælde i 2010. Indtil 2010 havde langt de fleste personer med MRSA-CC398 haft kontakt til svin, men i 2010 blev 15 tilfælde af CC398 fundet hos personer, som ikke havde haft kontakt til svin. Der er dog fortsat ingen tegn på, at MRSA-CC398 spreder sig til egentlige byområder, eller at den overføres fra kød til mennesker.

"Det er vigtigt at forebygge, at forekomsten af MRSA i svin stiger, fordi vi producerer et stort antal svin i Danmark, og svin er det vigtigste reservoir for MRSA-CC398," siger seniorforsker Yvonne Agersø fra DTU Fødevareinstituttet.

"Det er bekymrende, at 14% af de nye tilfælde ikke har direkte kontakt til svin. Det kan være tegn på, at bakterien er ved at ændre sig, så den smitter nemmere fra menneske til menneske", påpeger Robert Skov.

Revision af MRSA-handlingsplanen

MRSA handlingsplanen fra 2006 er aktuelt under revision.

"Den fortsatte stigning af MRSA i samfundet og den stigende forekomst i landbruget skal tages alvorligt og bekæmpes, fordi den ellers på sigt vil føre til stigende forekomst på sygehusene. Vi forventer, at den nye handlingsplan vil forholde sig til det", siger Robert Skov.

Kontakt

DTU Fødevareinstituttet:
Seniorforsker Yvonne Agersø, tlf. 35 88 62 73

Statens Serum Institut:
Overlæge Robert Skov, 32 68 83 48

FAKTA

MRSA-bakterier

Forkortelsen MRSA står for Methicillin resistente Staphylococcus aureus.

Når bakterier udsættes for antibiotika, beskytter de sig ved at udvikle resistens, så de overlever. De resistente bakterier har ændret deres arvemateriale – deres gener. Forskerne finder de samme typer af MRSA-gener både hos mennesker og en række dyr, herunder grise og køer.

Stafylokokker er bakterier, som findes hos mennesker, dyr og i vores omgivelser. Staphylococcus aureus er en del af den normale næse og hudflora hos cirka 50% af befolkningen. Staphylococcus aureus kan give anledning til en lang række infektioner, lige fra overfladiske sår og bylder til alvorlige infektioner som knoglebetændelse og betændelse i hjerteklappen. På hospitaler er staphylococcus aureus den hyppigste årsag til infektioner efter operationer.

Det gen, der primært skaber resistensen, hedder mecA. Det gør bakterierne resistente over for alle såkaldte betalaktam-antibiotika, herunder penicilliner og de bredspektrede antibiotika cefalosporiner. Det er derfor vigtigt ikke at overforbruge antibiotika, men kun anvende det, når det er nødvendigt.

Undersøgelse af knapt 800 kødprøver fra importeret kyllinge- okse- og svinekød samt dansk kyllinge-, okse- og svinekød viser den højeste forekomst af MRSA i importeret kyllingekød (19%), fulgt af dansk svinekød (6.0%), importeret svinekød (5.7%) og importeret oksekød (4.0%). Der blev ikke fundet MRSA i dansk kyllingekød eller dansk oksekød.

Forekomsten af MRSA i Danmark er stadig lav i forhold til mange andre lande i Europa.

Produktion af dyr og kød i Danmark

Langt den største andel af kød produceret i Danmark stammer fra svin. Der blev i 2010 produceret 28.505.000 svin svarende til 1974 millioner kg svinekød, 117.653.000 slagtekyllinger svarende til 187 millioner kg kyllingekød og 519.000 kvæg blev slagtet svarende til 142 millioner kg oksekød.

MRSA-handlingsplanen fra 2006

Sundhedsstyrelsen udarbejdede i 2006 en national vejledning til personer i hele sundheds- og plejeområdet for at forebygge spredning af MRSA både inden for og uden for sygehuse.

Det nationale antibiotikaråd

I 2010 blev et antibiotikaråd nedsat i Danmark med deltagelse af de relevante myndigheder og institutioner. Det nationale antibiotikaråd fungerer som et tværgående, koordinerende organ under Sundhedsstyrelsens formandskab og skal medvirke til at fremme hensigtsmæssig brug af antibiotika i Danmark.

DANMAP 2010

Tallene stammer fra DANMAP-rapporten for 2010, der i år er udkommet for 15. gang. Hvert år opgør rapporten forbrug af antibiotika og forekomsten af resistente bakterier i dyr, fødevarer og mennesker. Bag rapporten står DTU Fødevarerinstitutionen, DTU Veterinærinstitutionen, Lægemiddelstyrelsen og Statens Serum Institut.

DANMAP-rapporten er tilgængelig i pdf på www.danmap.org.